

Een meerdaagse wandeling in het voorland van het Nationale Park Reuzengebergte, Tsjechië.

Wandelen in Tsjechië was en is voor ons iets speciaals.

Een kleine toelichting hierover. Voor 1989 was Tsjechië een Oostblokland, achter het zogenoemde IJzeren Gordijn: streng gescheiden van het kapitalistische Westen, communistisch, een gesloten dictatuur. Bij de meerdaagse wandelingen die we hier maakten, zowel voor de opheffing van het Gordijn in 1989, als direct erna, proefde je een onbekende sfeer. Tenminste: dat meenden we te proeven. De volstrekte onbekendheid met deze regio's vormde bij ons, de bezoekers, een vruchtbare bodem voor de nodige vooroordelen en clichés. Clichés als "sombere mensen", "grauw en grijs", "troosteloosheid", "eentonige flats", "naargeestig" of "arm". Totdat je de mensen ontmoette. Op de route, 's-avonds in de kroeg of bij het ontbijt in een Pension. Of tijdens het boterham-opeten op een muurtje van een vervallen ruïne waar Jakub en Vojtěch je aanspreken waarom je hemelsnaam *dat rare pad door het bos hebt genomen*. Dan verdwijnen al die vervreemdende mechanismen en is de uitleg over ons verdwalen in dat bos of een vraag als "*waar kunnen we eten in het dal?*" de start van een puike ontmoeting. Niks niet grauw en grijs.

Puike ontmoetingen, zoals dat nog steeds overal het geval kan zijn.

Reuzengebergte

Twee landen

Het Nationale Park het Reuzengebergte ligt in twee landen: Polen en Tsjechië. De Polen waren de eersten die het belang van de unieke natuur in dit gebied onderkenden en er de status NP aan gaven. De autoriteiten in het Tsjechische district Noord Bohemen volgden een paar jaar later. Wat niet wegneemt dat beide landen nog een tijdlang rustig doorgingen met allerlei verontreinigende activiteiten. Zo kreeg de zware industrie in het gebied - hoogovens en bruinkoolcentrales - wel een boete voor de sterk verontreinigende uitstoot maar was de staats-beloning voor het halen van een vijfjarenplan stukken hoger! En dan schiet het niet op. Ruim een kwart van de bossen heeft hierdoor het loodje gelegd. Een jaren geleden opgestart Europees reddingsplan lijkt goed uit te pakken. In 1963 werd het gebied een Nationaal Park. Het *Krkonošský národní park*. In 1992 volgde de

erkenning door de UNESCO. Samen met de Poolse bovenburen. Er is hier nog heel veel mooie en uitdagende natuur bewaard gebleven!
Met een puike wandelinfrastructuur!

De wandeling.

Wij begonnen onze wandeling in Mala Skala, even buiten het Park, nog net in het Boheems Paradijs. En of je dat nou in je planning had of niet: je moet echt eerst even naar de gotische burcht, gebouwd op een rots massief, dat pontificaal boven het stadje uittorent: het Vranov Pantheon. Met alvast de eerste fraaie uitzichten op de Jizera rivier.

In de buurt van Semily, 16 kilometer verderop, heeft deze rivier een unieke kloofvallei gevormd. Met massieve rotsformaties tot wel 100 meter hoog: de Krkavčí skála, of de Raven Rock of de raafrots. Maar echt klinken doet dat laatste niet. Dan maar op z'n Tsjechisch: *Přírodní rezervace Údolí Jizery u Semil a Bítouchova*. Te vergelijken met de wonderlijke formaties [in de Broumovsko](#).

Op weg naar Jablonec nad Jizerou worden je klim- en stijgkwaliteiten flink aangesproken. Je loopt hier het Nationale Park binnen. Dertig kilometer verderop naar het oosten, weitje op weitje af, zijn af en toe de eerste contouren van de Sněžka (1603m) te zien. Om alvast virtueel aan een echte beklimming te wennen.

Mala Skala

Van Jablonec via Vyhlídka Stráž (782m), even van de rode route af, een klein omweggetje, naar Špindlerův Mlýn. Vyhlídka Stráž is een uitzichtpunt, (erg) vrij vertaald “de wachttoren”. Fenomenale uitzichten op de nog hogere bergen in het noorden en de stadjes in de dalen wachten op je. Je merkt aan allerlei voorzieningen dat je hier een skigebied binnenwandelt. Špindlerův Mlýn - zeg maar *Spinnerij* - is ondertussen een geduchte concurrent van de Zwitserse en Oostenrijkse wintersportindustrie. Al was het maar vanwege de prijs. Ten noordwesten van Špindlerův Mlýn ontspringt de Elbe (of, op z'n Tsjechisch, *de Labe*) om na 1164 kilometer bij Hamburg in de Noordzee te stromen.

Kabelbaan naar de top van de Snezka

Tijdens de beklimming van de Sněžka wandel je een klein stukje langs deze rivier, die hier nog niet meer is dan een goed met keien gevulde snelstromende beek. De hele beklimming, inclusief de aanloop, is vanaf Špindlerův Mlýn ruim 24 kilometer. Hou het weer en de voorspellingen goed in de gaten. Dagen met mist, plotselinge harde winden en bakken met regen of sneeuw worden afgewisseld met zeer helder en zonnig weer. Bij dat laatste zijn de vergezichten niet te overtreffen! Vraag bij harde wind van tevoren ook goed na of de lift in dat geval nog wel in bedrijf is. *

Eenmaal boven loop je een flink stuk over Poolse grondgebied. Over een oude Romeinse weg. Niet dat er daardoor zoveel verandert maar 't geeft toch een speciaal kinderlijk (?) gevoel. De Poolse restaurants zijn prima! De uitzichten niet te overtreffen.

Op de top van de Sněžka staat onder andere een weerstation. En een kapel. Je kunt hier nog eindeloos, op hoogte, verder lopen, naar bijvoorbeeld de [Skalny Stol](#) (1281m), de Tafelberg. En verder. Over wat het Vriendschapspad is gaan heten. 80 kilometer lang. Wij namen de lift naar beneden. Het was na zoveel kilometers al behoorlijk laat geworden.

Op naar Pec pod Sněžkou, liftend.

Als het wilt lopen: nog 6,5 kilometer dalen. Zeg maar 2,5 uur.

Waar we aan de laatste etappe begonnen, via het kuuroord Janské Lázně naar Svoboda nad Úpou (*Vrijheid aan de Upou rivier*). Een heerlijke afdaling door bossen met watervallen, kristalheldere beken, bielzenpaden door moerasachtige ondergrond en in de verte een futuristisch uitzichttoren-bouwwerk waar je de Timber Trail kunt "lopen". Maar met zulke rijke flora in deze fantastische bossen heb je geen toren nodig. Het is wel een symptoom van de snelle omschakeling van het land naar een vrijemarkteconomie. Ook in Tsjechië valt aan boomkruinen geld te verdienen. Hebben ze ontdekt.

** Růbezal is de weermeester van het Reuzengebergte. Volgens de legende een grillige reus en bosgeest. Onverwacht of speels stuurt hij bliksem en donder, mist, regen en sneeuw van de berg erboven, zelfs als de zon schijnt. Hij kan eruitzien als een monnik in een grijze japon. Naar hem zou het Reuzengebergte zijn genoemd. Opdat u op de hoogte bent van het sterk wisselende weer hier!*

Algemene routetips

- Tsjechië is een wandelland bij uitstek! Prima wandelkaarten zijn overal ter plekke te koop. Hierop staan de routes met hun kleur(en) ingetekend. Zo loop je de hele beklimming naar de top van de Sněžka op "de rode kleur". De rode strepen zijn op bomen, hekken, huizen, palen of wat dan ook geschilderd. En ze worden onderhouden!
- Op belangrijke kruispunten staan palen met bordjes waarop de bestemmingen, de kilometers en de benodigde wandeluren.
- In de etappeplaatsen zijn veelal voldoende mogelijkheden voor een goede slaapplek en maaltijden. In pensions (*penzion*), hotels of campings. Wildkamperen kan zwaar beboet worden in het Nationaal Park. Overal verboden. Terecht.
- Tsjechië heeft als munteenheid de Tsjechische Kroon (CZK). Momenteel (april 2020) is 1 euro 23 CZK. Informeer bij je eigen bank naar de mogelijkheden om te pinnen in Tsjechië (extra kosten!).
- De dichtheid van het bussen-netwerk is prima. Wij gingen vanuit de laatste etappeplaats Svoboda nad Úpou met de bus terug naar Mala Skala.
- Van een bezoek aan Praag krijg je geen spijt! Het grootste museum van Europa. Vanaf Špindlerův Mlýn 150 kilometer.

Romeinse weg op de grens Polen en Tsjechie

De bossen van het Reuzengebergte

Overleg.....

